

Projekt

z dnia 22 listopada 2016 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W KLUCZBORKU**

z dnia 30 listopada 2016 r.

w sprawie przyjęcia Programu „Gmina Kluczbork dla Seniora” na lata 2017 - 2019

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.) w związku z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930), Rada Miejska w Kluczborku uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program „Gmina Kluczbork dla Seniora” na lata 2017 - 2019, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Kluczborka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący Rady
Miejskiej w Kluczborku

Krzysztof Lewandowski

Załącznik do Uchwały Nr

Rady Miejskiej w Kluczborku

z dnia 30 listopada 2016 r.

PROGRAM

GINA KLUCZBORK DLA SENIORA

NA LATA 2017 - 2019

WSTĘP

CEL PROGRAMU:

Godne starzenie się poprzez aktywność społeczną i poprawę jakości życia.

REALIZATORZY PROGRAMU

ZASADY FINANSOWANIA ORAZ KOSZTY PROGRAMU

WSTĘP

Zmiany demograficzne zachodzące w kraju, województwie Opolskim i gminie Kluczbork, stawiają przed samorządami różnych szczebli olbrzymie wyzwania. Kształtowanie wspólnej, pomyślnej przyszłości, wymaga partnerstwa i współdziałania osób w każdym wieku. Seniorzy wymagają działań wspierających proces aktywnego starzenia się, gdyż dynamika starzenia się społeczeństwa jest coraz większa. W 2011 roku, blisko 176 tysięcy mieszkańców Opolszczyzny, to jest 17,3 % ogółu ludności było w wieku poprodukcyjnym, w tym czasie średnia krajowa wynosiła 16,9 %. Natomiast w Gminie Kluczbork grupa osób w wieku poprodukcyjnym stanowiła ok. 18 % ogółu mieszkańców. Szacuje się że w roku 2035, osób w wieku poprodukcyjnym będzie 259 tysięcy, to jest 28,9 % mieszkańców województwa.

Program „Gmina Kluczbork dla Seniora”, zakłada włączenie jednostek organizacyjnych, instytucji kultury, sektora organizacji pozarządowych oraz firm prywatnych do działań służących na rzecz poprawy jakości życia i aktywizacji seniorów. Instytucje i stowarzyszenia realizują bardzo wiele ważnych dla seniorów funkcji i potrzeb. Warto promować te, które są szczególnie istotne dla osób w wieku 65+, tj: samokształcenie, poznawania środowiska, poszerzania wiedzy i umiejętności, aktywność kulturalna, wypełnienie wolnego czasu, utrzymywanie więzi towarzyskich, stymulacja psychiczna i fizyczna, gdyż wpływają na ich aktywności społeczną.

Program jest skierowany do osób powyżej 65 roku życia, mieszkających w Gminie Kluczbork. Dzięki uczestniczeniu w programie, seniorzy będą mogli korzystać z promocji i ofert przygotowanych przez firmy i instytucje specjalnie z myślą o nich. Każdy mieszkaniec gminy i miasta, który ukończył 65 lat, będzie mógł przystąpić do programu poprzez złożenie wniosku aby otrzymać imienną kartę seniora. Korzystać z przygotowanych ofert, będzie można po okazaniu imiennej karty seniora wraz z dokumentem tożsamości np.: dowodem osobistym.

Program „Gmina Kluczbork dla Seniora” na lata 2017 - 2019, obejmuje zadania wykraczające poza obligatoryjną działalność samorządu, niezdefiniowane w innych programach na rzecz rodziny – tworząc pakiet działań skierowanych do seniorów zamieszkałych na terenie Gminy Kluczbork. Udział w programie nie jest warunkowany sytuacją dochodową. Kryterium jest ukończenie 65 roku życia.

W niniejszym Programie ujęte są także cele wynikające z Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014–2020, dotyczące między innymi poprawy jakości i poziomu życia osób starszych oraz zagospodarowanie ich potencjału poprzez umożliwienie im aktywności społecznej.

CEL PROGRAMU : Godne starzenie się poprzez aktywność społeczną i poprawę jakości życia.

Kontakt z innymi osobami oraz budowanie relacji ma pozytywny wpływ na poczucie bycia potrzebnym, kondycję zdrowotną, itd. Dlatego ważne jest włączenie osób starszych do społeczeństwa.

Zadaniem profilaktyki w tym zakresie, jest wspieranie człowieka w prawidłowym rozwoju, aktywności i zdrowym życiu. Szeroko rozumiana profilaktyka, powinna rozpocząć się od zrozumienia uwarunkowań, które mają wpływa na aktywność społeczną osób starszych, wynikających z :

- pogarszaniem się stanu zdrowia z upływem lat,
- poczuciem osamotnienia i marginalizacji,
- duże zaangażowanie w życie rodzinne – opieka nad wnukami,
- niechęć do aktywności, wynikającą z fazy życia, jak i wcześniejszych doświadczeń życiowych,
- niskie kompetencje cyfrowe lub ich brak,
- pogorszenia sytuacji ekonomicznej w stosunku do ludności aktywnej zawodowo.

Aktywne starzenie się to koncepcja zakładająca zapewnienie jednostce bycia możliwie jak najdłużej społecznie produktywną. Podtrzymywaniem więzi społecznych, komunikacji i edukacją wśród seniorów zajmują się w Kluczborku między innymi: Związek Emerytów i Rencistów czy Uniwersytet Trzeciego Wieku. Jednak w rzeczywistości społeczeństwa mobilnego, rozwoju Internetu i cyfryzacji, aktywność społeczna osób starszych, wymaga poprawy sytuacji w zakresie rozwarstwienia na poziomie rozwoju cyfrowego, tj. podniesienia kompetencji cyfrowych i zmniejszenie poziomu e-wykluczenia seniorów. Kolejnym ważnym z punktu widzenia aktywizacji społecznej osób starszych jest zagospodarowanie wolnego czasu. Najbardziej pożądane formy spędzania wolnego czasu z punktu widzenia celu Programu, powinny dążyć do kierowania właściwej oferty do osób starszych przy uwzględnieniu oczekiwań oraz motywowania seniorów do aktywności społecznej. Osoby w wieku starszym są z racji wieku konsumentami usług zdrowotnych. Istotnym zagadnieniem jest zatem sformułowane w celu Programu: jakość życia seniorów. Najbardziej o jakości życia może świadczyć wydolność czynnościowa, tj. samodzielne funkcjonowanie osób starszych. Z racji wieku i chorób część osób starszych wymaga częściowej pomocy w związku z utratą samodzielności.

Dlatego ważnym dla osiągnięcia celu Programu będzie szeroki udział osób, grup, stowarzyszeń i firm prywatnych w podejmowaniu dalszych działań na rzecz rozwoju usług społecznych, związanych z profilaktyką i zdrowiem oraz planowaniem wykorzystania czasu wolnego.

Adresaci podejmowanych działań : seniorzy z terenu Gminy Kluczbork.

ZADANIA

1. Możliwość zaspokojenia potrzeb rekreacyjnych i kulturalnych seniorów, realizowane będzie w szczególności przez:

1.1 Organizowanie ogólnodostępnych imprez masowych sportowych i kulturalnych, umożliwiających mieszkańcom aktywny wypoczynek.

1.2 Stosowanie oraz rozwijanie systemu ulg i zwolnień umożliwiających większy dostęp do oferty przygotowanej przez instytucje kultury i sportu.

2. Wspieranie seniorów, realizowane będzie w szczególności poprzez:

2.1 Zwiększenie seniorom dostępu do usług publicznych, dóbr kultury, imprez sportowych oraz oferty przedsiębiorców wyrażających chęć przystąpienia do programu dzięki wprowadzeniu, koordynacji i promocji systemu ulg, stosowanych przez:

2.1.1 jednostki organizacyjne i instytucje kultury Gminy Kluczbork:

- a) Kluczborki Dom Kultury,
- b) Kino „Bajka” w Kluczborku,
- c) Muzeum im. J. Dzierżona w Kluczborku,
- d) Miejski Klub Sportowy w Kluczborku,
- e) Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kluczborku,

f) Ośrodek Pomocy Społecznej,

2.1.2 jednostki prowadzące działalność z zakresu kultury i sportu niepowiązane z samorządem i wyrażające chęć włączenia się do przedsięwzięcia,

2.1.3 przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą i wyrażających chęć włączenia się do przedsięwzięcia.

2.2 Wydawanie karty „Gmina Kluczbork dla Seniora” jako potwierdzenia uprawnień do korzystania z instrumentów, o których mowa w pkt 2.1.

2.3 Przedłużanie ważności kart „Gmina Kluczbork dla Seniora” wydanych w poprzednich programach „Gmina Kluczbork dla Seniora”, jako potwierdzenia uprawnień do korzystania z instrumentów, o których mowa w pkt 2.1.

2.3 Promocję ulg skierowanych do seniorów m.in. poprzez umieszczenie na stronie internetowej Urzędu Miejskiego zakładki z informacją o jednostkach i partnerach społecznych oferujących ulgi oraz o rodzajach tych ulg. Jak również promocję Programu poprzez umieszczenie naklejek z logotypem Programu w siedzibach podmiotów oferujących ulgi czy zwolnienia.

3. Prowadzenie działań profilaktycznych z zakresu wsparcia psychologicznego i prawnego, które realizowane będzie poprzez:

3.1 Umożliwienie kontaktu z Psychologiem i Radcą Prawnym w określone dni w tygodniu w wyznaczonym pomieszczeniu Ośrodka Pomocy Społecznej, w celu udzielania wsparcia i pomocy.

REALIZACJA PROGRAMU

Zadania wynikające z niniejszego Programu będą realizowane na podstawie zarządzeń wprowadzanych przez Burmistrza Miasta Kluczborka, w szczególności zarządzenia w sprawie wprowadzenia katalogu ulg i zwolnień stosowanych przez jednostki organizacyjne i instytucje kultury Gminy Kluczbork w ramach programu „Gmina Kluczbork dla Seniora” na lata 2017 - 2019, jak również na podstawie umów z przedsiębiorcami oferującymi ulgi w programie.

Zadania wynikające z niniejszego Programu będą realizowane w głównej mierze przez jednostki organizacyjne i instytucje kultury Gminy Kluczbork oraz Urząd Miejski w Kluczborku, który będzie koordynatorem programu. A także poprzez organizacje realizujące zadania z zakresu działalności pożytku publicznego, podmioty prywatne wyrażające chęć uczestnictwa w Programie.

ZASADY FINANSOWANIA ORAZ KOSZTY PROGRAMU

Realizacja zadań odbywać się będzie w oparciu o:

- środki własne Gminy Kluczbork (w części pochodzące z dochodów z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych),
- środki Europejskiego Funduszu Społecznego,
- budżet państwa,
- fundusze celowe,
- programy regionalne np.: samorządu wojewódzkiego.

W przypadku pojawienia się możliwości, będą czynione starania o pozyskanie środków z innych źródeł.

Przewiduje się, iż koszt realizacji zadań ujętych w niniejszym Programie, które nie są obowiązkowe dla samorządów oraz wykraczają poza statutową działalność jednostek organizacyjnych w okresie obowiązywania programu, czyli od 2017 do 2019 roku, będzie wynosił :

1) Cel 1, zadanie 1.

Koszty, które nie trafią na dochody budżetu gminy w latach 2017 - 2019 z tytułu uczestnictwa seniorów w imprezach masowych, zniżek na imprezy kulturalne i ulg na korzystanie z bazy sportowej, szacowane są na ok. 12.000 zł

2) Cel 1, zadanie 2.

Koszty, które nie trafią na dochody budżetu gminy w latach 2017 - 2019 z tytułu korzystania seniorów ze zniżek w opłatach za bilety wstępu i karnety wstępu na mecze na stadionie miejskim oraz kosztów promocji i koordynacji programu, szacowane są na ok. 42.000 zł.

3) Cel 1, zadanie 3.

Koszty działań profilaktycznych w latach 2017 - 2019, które należy zabezpieczyć w budżecie Ośrodka Pomocy Społecznej w Kluczborku na zatrudnienie specjalistów - dyżury Radcy Prawnego i Psychologa, planowane są w wysokości 12.000 zł.

UZASADNIENIE

Współczesne społeczeństwa charakteryzują się dynamicznymi zmianami w strukturze demograficznej ludności. Analizując zmiany demograficzne w Gminie Kluczbork, zauważamy zmiany struktury ludności, potwierdzające prognozy dotyczące wzrostu liczby Seniorów w całej populacji. W skali gminy Kluczbork w 2015 roku w wieku powyżej 65 roku życia było ok. 18 % ogółu mieszkańców. Natomiast w wieku poprodukcyjnym (7.485 osób) tj. 21 % lokalnej populacji (5.098 kobiety powyżej 60 r. ż. i 2.387 mężczyzn powyżej 65 r. ż.).

Celem polityki senioralnej w Polsce ustalonym w Uchwale Rady Ministrów w sprawie przyjęcia dokumentu Założenia Długofalowej Polityki Senioralnej w Polsce na lata 2014–2020, jest wspieranie i zapewnienie możliwości aktywnego starzenia się w zdrowiu oraz możliwości prowadzenia w dalszym ciągu samodzielnego, niezależnego i satysfakcjonującego życia, nawet przy pewnych ograniczeniach funkcjonalnych. Dlatego tak ważne jest aby oferta programów społecznych, realizowanych na rzecz Seniorów stale się rozwijała.

Gmina Kluczborku w 2013 roku wprowadziła jako jedna z pierwszych gmin na Opolszczyźnie Pilotażowy Program „Gmina Kluczbork dla Seniora na 2013 rok”. Kontynuacją programu pilotażowego był Program „Gmina Kluczbork dla Seniora na lata 2014-2016”. Ofertę dla Seniorów wzbogaciły kolejne inicjatywy. W celu podwyższenia bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców Gmina Kluczbork podpisała umowę pilotażową o przystąpieniu do powszechnego Opolskiego Systemu Teleopieki oraz przystąpiono do Akcji Społecznej „Koperta Życia”. Realizowano program przeciwdziałający wykluczeniu cyfrowemu „Cyfrowy Debiut 50+”, dofinansowany ze środków EFS.

Program „Gmina Kluczbork dla Seniora na lata 2014-2016”, zakładał prowadzenie stałego monitoringu, polegającego na zbieraniu informacji o ilości udzielanych ulg i zwolnień a także ilości wydanych kart i wydatków programu. Do 30 czerwca 2016 roku tj. przez 2,5 roku funkcjonowania programu, osiągnięto następujące rezultaty:

Okres realizacji Programu	Ilość udzielonych ulg i zwolnień dla Seniorów	Koszty programu	Ilość wydanych kart dla Seniorów
Od 01.01.2014 Do 30.06.2016	2.658	29.628 zł 43 gr.	1.690

Program ma obecnie 35 partnerów społecznych. Oferta partnerów zakłada zniżki na oferowane towary i usługi. Program Gmina Kluczbork dla Senior na lata 2014-2016, spotkał się z bardzo dobrym przyjęciem w lokalnej społeczności, dlatego większość zapisów przygotowanego do kontynuacji programu wieloletniego na lata 2017-2019 pozostaje bez zmian. Program zakłada wyjście z ofertą aktywizacji Seniorów. Z uwagi na otwarcie Kina „Bajka” nastąpiło rozszerzenie oferty instytucji kultury w 2016 roku dla Seniorów. Nie ulega zmianie kryterium dostępności do Programu. Jedynym kryterium uprawniającym do skorzystania jest ukończenie 65 lat i zamieszkiwanie w Gminie Kluczbork. Program nie jest warunkowany sytuacją dochodową seniorów. Dzięki kontynuacji Programu, Seniorzy będą mogli nadal korzystać z promocji i ofert przygotowanych przez gminę i jednostki budżetowe oraz firmy prywatne.